

Research Paper

Predicting Love Trauma Syndrome in College Students Based on Personality Traits, Early Maladaptive Schemas, and Spiritual Health

*Marzieh Etemadnia¹, Shohreh Shiroodi¹, Javad Khalatbari¹, Shahnam Abolghasemi¹

1. Department of Psychology, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Tonekabon Branch, Tonekabon, Iran.

Citation Etemadnia M, Shiroodi Sh, Khalatbari J, Abolghasemi Sh. Predicting Love Trauma Syndrome in College Students Based on Personality Traits, Early Maladaptive Schemas, and Spiritual Health. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology. 2021; 27(3):318-335. <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.27.2.1096.2>

doi <http://dx.doi.org/10.32598/ijpcp.27.2.1096.2>

Received: 30 Oct 2019

Accepted: 04 Oct 2020

Available Online: 01 Oct 2021

Key words:

Love trauma syndrome, Spiritual health, Personality traits, Early maladaptive schemas

ABSTRACT

Objectives Love Trauma Syndrome (LTC) is common among college students which can lead to psychological and educational problems. The current study aims to assess the role of personality traits, early maladaptive schemas and spiritual health in predicting LTC in college students.

Methods This is a descriptive/correlational study. Participants were 500 students of universities in Tehran, Iran suffering from LTC who were selected using a cluster random sampling method. They completed the Love Trauma Inventory, HEXACO Personality Inventory, Young Schema Questionnaire- Short Form, and Spirituality Index of Well-Being. Data analysis was performed using the Structural Equation Modeling (SEM) in LISREL software.

Results The SEM results showed the good fit of the study model (Root Mean Square Error of Approximation= 0.043). Personality traits, early maladaptive schemas, and spiritual health could predict LTC. Extraversion, emotionality, honesty-humility, self-sacrifice, abandonment, and life schema were the strongest predictors.

Conclusion Personality traits, early maladaptive schemas, and spiritual health can predict LTC.

Extended Abstract

1. Introduction

The need to love and be loved is one of the fundamental human needs through their life. Love trauma is one of the most common and considerable reasons for grief and loss experiences [1]. It is a common stressor among college students [4]. Personality traits are effective factors in the intensity of reaction to love trauma. Engle et al. [5] stated that personality traits are influential factors in romantic relationships. Personality traits are important in forming

and maintaining an intimate relationship, especially in choosing a spouse and love failure. Another effective factor in development of Love Trauma Syndrome (LTS) is the early maladaptive schemas. Studies have shown that early maladaptive schemas are significantly related to intimacy and compatibility in romantic relationships [9].

Spiritual health is an important factor in improvement of interpersonal issues including LTC [10]. Studies on the role of personality traits, early maladaptive schemas and spiritual health in prediction of LTC have shown that they have a relationship with LTC and can predict it [14]. Due to the shortcomings of

* Corresponding Author:

Marzieh Etemadnia

Address: Department of Psychology, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Tonekabon Branch, Tonekabon, Iran.

Tel: +98 (912) 0250670

E-mail: melina.etemad@yahoo.com

previous studies in examining the casual relations of these variables, this study aims to assess the relationship of early maladaptive schemas, personality traits and spiritual health with LTC.

2. Materials and Methods

This is a descriptive/correlational study using a causal model. Study population consists of all college students in Tehran, Iran with experienced love trauma. Of these, 500 eligible students (325 were female and 175 were male) with a Love Trauma Inventory (LTI) score <20 were selected using a cluster random sampling method. For data analysis, the Structural Equation Modeling (SEM) in LISREL software was used.

3. Results

The $Man \pm SD$ age of participants was 23.15 ± 4.52 years. The Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) value was obtained 0.043 indicating the good fit of the study model. The results of other goodness of fit indexes, which were acceptable, are presented in Table 1. The SEM was used to evaluate the relationship of LTC with personality traits, early maladaptive schemas and spiritual health. The SEM model and path coefficients (t values) are shown in Figures 1 and 2.

The correlation value between early maladaptive schemas and LTC was 0.78, indicating an optimal effect. The t value was 8.32 which is greater than critical value at an error level of 0.05 (1.96), indicating that the correlation was significant. Therefore, there was a significant positive relationship between early maladaptive schemas and LTC. The correlation value between personality traits and LTC was -0.74 indicating an optimal effect. The t value was -8.56, which was greater than 1.96; indicating that the correlation was significant. Therefore, personality traits had a significant negative relationship with LTC. The cor-

relation value between spiritual health and LTC was -0.77, indicating an optimal effect. The t value was -8.93 which was >1.96 . Therefore, spiritual health had a significant negative relationship with LTC.

4. Discussion and Conclusion

The purpose of study was to predict LTC among male/female college students based on their personality traits, early maladaptive schemas and spiritual health. The results revealed that the proposed study had good fit, and personality traits, early maladaptive schemas and spiritual health could predict LTC. And also variables including extraversion, emotionality, honesty-humility, self-sacrifice, abandonment, and life scheme were the strongest predictors of the intensity of LTC. It can be concluded that individuals with low honesty-humility and extroversion and high excitement traits, individuals with abandonment, emotional deprivation, strict standards, failure, and enmeshment/undeveloped self schemas, and individuals with low spiritual health are more vulnerable to LTC.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study was approved by the Ethical Committee of the Islamic Azad University Tonekabon Branch (Code: IR.IAU.TON.REC.1399.015). All ethical principles are considered in this article. The participants were informed about the purpose of the research and its implementation stages. They were also assured about the confidentiality of their information. They were free to leave the study whenever they wished, and if desired, the research results would be available to them.

Funding

This study was extracted from the PhD. dissertation of the first author at Department of Psychology, Facul-

Table 1. Goodness of fitness indexes in structural model

Index	RMSEA	GFI	AGFI	NFI	NNFI	IFI
Accepted	<0.1	>0.9	>0.9	>0.9	>0.9	0-1
Calculated	0.043	0.91	0.92	0.95	0.94	0.97

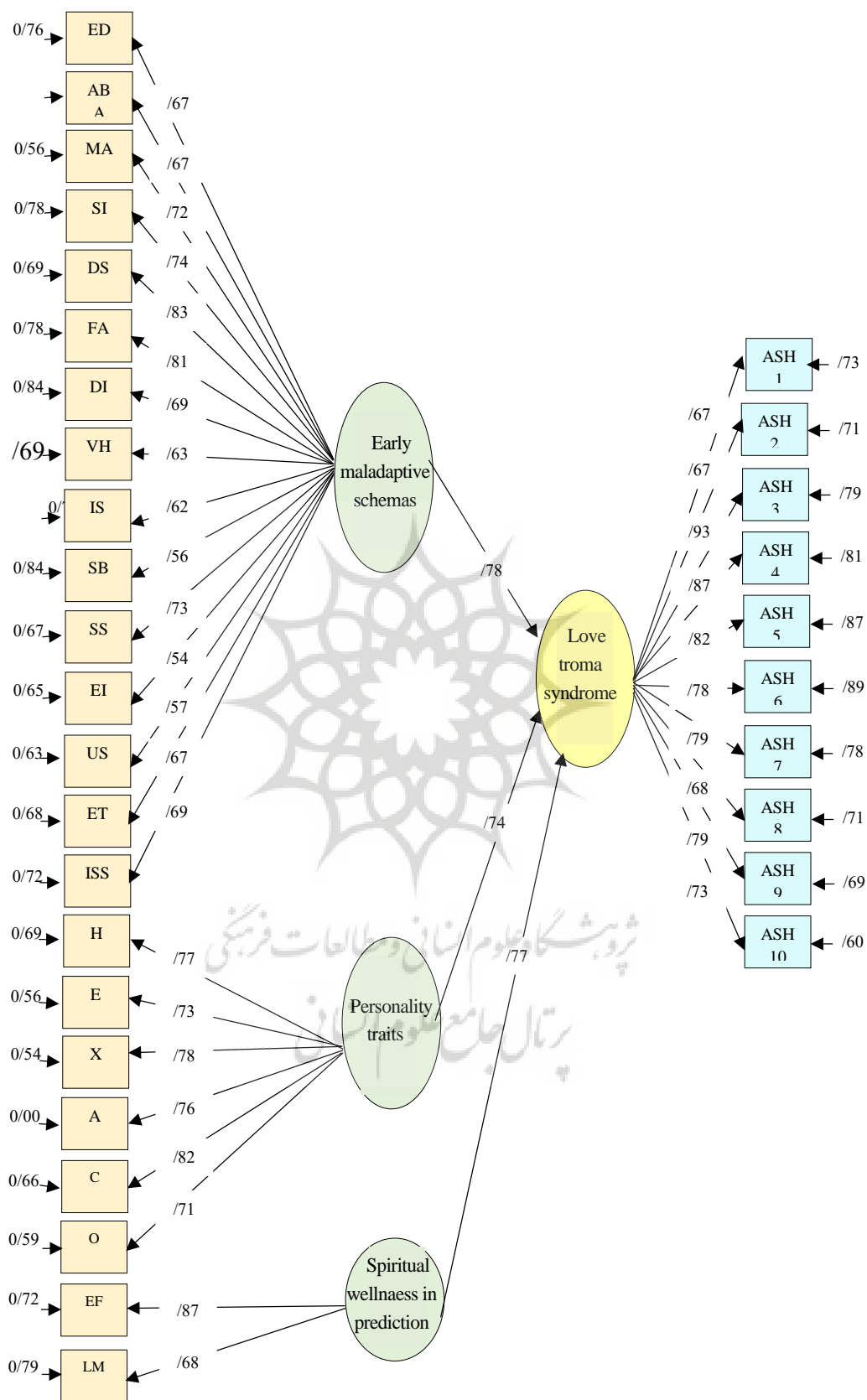

Figure 1. Results of structural equation model confirmation

df=623, P=0.0000, RAMSE=0.043, $\chi^2=1690.24$

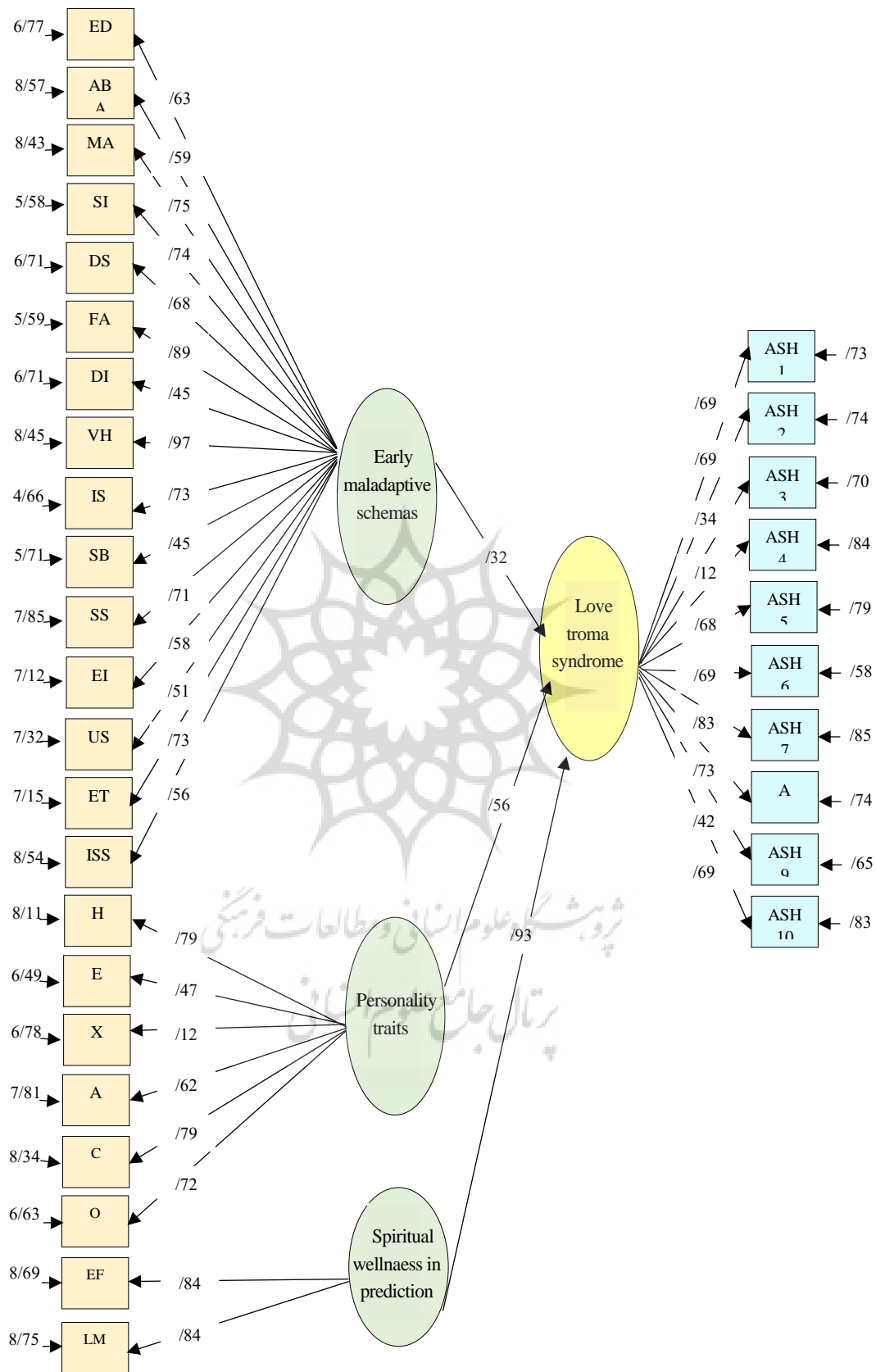

Figure 2. T-value statistics Results of structural equation model confirmation

df=623, P=0.0000, RAMSE=0.043, $\chi^2=1690.24$

ty of Humanities, Islamic Azad University, Tonekabon Branch, Tonekabon.

Authors contributions

All authors contributed equally in conducting this study.

Conflicts of interest

The authors declare no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

تدوین مدلی برای پیش‌بینی نشانگان ضربه عشقی در دانشجویان بر اساس ویژگی‌های شخصیتی، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی

* مرضیه اعتمادنیا^۱، شهره شیرودی^۱، جواد خلعتبری^۱، شهنام ابوالقاسمی^۱

۱. گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن، تنکابن، ایران.

چکیده

تاریخ دریافت: ۰۸ آبان ۱۳۹۸

تاریخ پذیرش: ۱۳ مهر ۱۳۹۹

تاریخ انتشار: ۰۹ مهر ۱۴۰۰

اهداف: ضربه عشقی پدیده‌ای رایج در دانشجویان است که باعث مسائل تحصیلی و روان‌شناختی می‌شود. پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش ویژگی‌های شخصیتی، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی در پیش‌بینی نشانگان ضربه عشقی انجام شد.

مواد و روش‌ها: پژوهش حاضر از نوع همبستگی مبتنی بر روش مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه دانشجویان دانشگاه‌های شهر تهران اعم از دولتی، آزاد، پیام نور و غیرانتفاعی بود که در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ مشغول به تحصیل بوده و دارای تجربه شکست عشقی بودند. ۵۰۰ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند و به پرسش‌نامه‌های ضربه عشق (SIWB)، شخصیت‌هگزاکو (HEXACO)، طرح‌واره یانگ (YSQ-SF) و بهزیستی معنوی (LTI) پاسخ دادند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری و با استفاده از نرم‌افزار لیزرل انجام شد.

یافته‌ها: یافته‌های مدل معادلات ساختاری نشان داد که شاخص ریشه میانگین مجزورات تقریباً برابر ۰/۰۴۳ است و مدل از برازندگی خوبی برخوردار است.

نتیجه‌گیری: مدل پیشنهادی مربوط به عوامل پیش‌بینی‌کننده نشانگان ضربه عشقی برانزده داده‌هاست و ویژگی‌های شخصیتی، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی، نشانگان ضربه عشقی را پیش‌بینی می‌کنند. متغیرهای برون‌گرایی، هیجان‌پذیری، تواضع / صداقت، ایثار، رهاشدگی / بی‌ثباتی و نقشه زندگی بهترین پیش‌بینی‌کننده‌های شدت نشانگان ضربه عشقی هستند.

کلیدواژه‌ها:

نشانگان ضربه عشقی، بهزیستی معنوی، ویژگی‌های شخصیتی، طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه

مقدمه

و اجتماعی است [۴]. نتایج یک پژوهش نشان داد که دختران با نشانگان شکست عشقی، واکنش‌های ناسازگارانه همچون گم‌گشتگی، تصمیم‌گیری غیرسازشی، چانه‌زنی، تغییر باورها، تحریفات شناختی و نشخوار فکری از خود نشان دادند [۵].

ویژگی اساسی سندرم ضربه عشقی ایجاد علائم پس از تجربه یک ضربه شخصی است. بیماران در ابتدا ضربه عشق را به عنوان شوک تجربه می‌کنند. آنچه به احساس شوک کمک می‌کند این است که ضربه عشق باعث می‌شود انتظارات مطلوب شخص از رابطه و امنیت در رابطه نقض شود. ضربه عشق به عنوان یک استرس شدید تجربه می‌شود و به نوعی آسیب‌زا است [۶]. یکی از عواملی که بر شدت واکنش به ضربه عشقی تأثیرگذار است

نیاز به دوست داشتن و دوست داشته شدن یکی از اساسی‌ترین نیازهای انسان در طول زندگی است و یکی از شایع‌ترین و عمیق‌ترین تجربه‌های فقدان و سوگ نیز در ناکامی ناشی از فروپاشی روابط عاشقانه تجربه می‌شود [۱]. شکست یا خاتمه روابط عاشقانه در سنین نوجوانی و جوانی و خصوصاً در سنین دانشگاهی پدیده‌ای غیرمعمول نیست [۲]. شکست رابطه یکی از معمول‌ترین منابع استرس‌زا برای دانشجویان معرفی شده است. با ورود به دانشگاه، روابط عاطفی ابعاد جدیدی می‌یابد، زیرا با تغییر موقعیت و دوری از خانواده، نیازمندی‌های عاطفی خاص‌تر شده و از طرفی امکان ارتباط با جنس دیگر فراهم می‌شود [۳]. این روابط گاهی با آسیب‌هایی همراه است. آسیب‌های ناشی از ارتباطات عاطفی دارای ابعاد شناختی، هیجانی، جسمی، فردی

1. Love trauma

* نویسنده مسئول:

مرضیه اعتمادنیا

نشانی: تنکابن، واحد تنکابن، دانشگاه آزاد اسلامی، دانشکده علوم انسانی، گروه روانشناسی.

تلفن: ۰۲۵۰۶۷۰-۲۵ (۹۱۲) ۹۸+

پست الکترونیکی: melina.etemad@yahoo.com

عاشقانه دارند [۱۱]. یافته‌های پژوهش اکبری و همکاران [۱۰] نشان داد که میان طرحواره‌های ناسازگار اولیه دانشجویان دارای شکست عشقی با و بدون نشانگان بالینی تفاوت وجود دارد و دانشجویان دارای شکست عشقی با نشانگان بالینی، دارای طرحواره‌های ناسازگار اولیه فعال‌تری هستند. همچنین از روی طرحواره‌های ناسازگار اولیه می‌توان شدت نشانگان بالینی در شکست عشقی را پیش‌بینی کرد.

از سویی دیگر به نظر می‌رسد مقابله معنویت / دینداری از عوامل مهمی است که می‌تواند در بهبود آسیب‌های بین‌فردی همچون ضربه عشقی نقش داشته باشد [۱۲]. معنویت به عنوان یک ظرفیت مثبت در کیفیت زندگی مد نظر قرار گرفته است. با مطرح شدن معنویت به عنوان بعد چهارم سلامت انسان و تعریف سازمان جهانی بهداشت از سلامتی به بهزیستی کامل زیستی، روانی، اجتماعی و معنوی و نه تنها فقدان بیماری، توجه به بعد معنوی و رشد آن در انسان به صورتی روزافزون توجه روان‌شناسان و متخصصان بهداشت روانی را به خود جلب کرده است [۱۲]. روابط ما با دیگران و تجربیاتی که با یکدیگر در آن سهیم می‌شویم یکی از اصول معنویت و سلامت معنوی است [۱۳]. معنویت، تأثیر بسزایی بر سلامت و بهزیستی افراد دارد [۱۴].

پژوهش‌های انجام‌شده درباره نقش ویژگی‌های شخصیتی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی^۵ در پیش‌بینی نشانگان ضربه عشقی نشان داده‌اند طرحواره‌های ناسازگار اولیه، صفات شخصیت و بهزیستی معنوی با نشانگان ضربه عشق ارتباط دارند و می‌توانند آن را پیش‌بینی کنند [۱۵]. برخی مطالعات نشان داده‌اند که بین ویژگی‌های شخصیتی با شکست عاطفی رابطه معناداری وجود دارد و حتی شکست عاطفی به وسیله برخی از ویژگی‌های شخصیتی قابل تبیین است [۱۶]. نتایج مطالعه دیگری که با هدف بررسی نقش صفات شخصیت در پیش‌بینی نشانگان ضربه عشق انجام شده، نشان داد که صفات شخصیتی روان‌رنجوری و با وجدان بودن می‌توانند نشانگان ضربه عشق را در دانشجویان پیش‌بینی کنند [۱۷]. کاراتزیاس و همکاران رابطه بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه را با شکل‌های شایع آسیب‌شناسی در نمونه‌ای از زنان با سابقه آسیب بین‌فردی مطالعه کردند [۱۸]. همچنین مشخص شد بازماندگان آسیب بین‌فردی در مقایسه با گروه کنترل، از ۱۵ طرحواره، نمرات بالایی در طرحواره‌های ناسازگار اولیه نشان دادند [۱۹]. نتایج تحلیل رگرسیون در مطالعه گایینی و روستایی نشان داد که معنای زندگی قادر به پیش‌بینی نشانه‌های افسردگی افراد دارای شکست عاطفی بود. مداخلات انجام‌گرفته به روش معنادرمانی نشان داده است که تمامی افرادی که تحت مداخله معنادرمانی قرار گرفته بودند بهبود قابل ملاحظه‌ای در علائم سندرم ضربه عشق نشان دادند [۲۰]. نتایج پژوهش دهقانی، عاطف وحید و غرایبی نیز

ویژگی‌های شخصیتی^۲ است. اینگل و همکاران بیان می‌کنند که عوامل شخصیتی یکی از عوامل تأثیرگذار در روابط عاشقانه هستند [۷]. ویژگی‌های شخصیتی در شکل‌گیری و حفظ رابطه صمیمی، به‌ویژه در انتخاب همسر و شکست روابط عاطفی مهم هستند. پژوهش فهمی و همکاران [۸] نشان داد بین ویژگی‌های شخصیتی هگزاکو^۳، افراد دچار شکست عاطفی با نشانگان بالینی و افراد دچار شکست عاطفی، اما بدون نشانگان بالینی در ۵ عامل تواضع، برون‌گرایی، هیجان‌پذیری، سازگاری و با وجدان بودن تفاوت معناداری دارند و دو عامل تواضع و هیجان‌پذیری نیز در افراد دچار شکست عاطفی با نشانگان بالینی بالاتر از افراد بدون نشانگان بالینی است. همچنین یوسفی، ادهمیان و عبدالمحمدی [۷] نشان دادند که از میان پنج عامل بزرگ شخصیتی، صفات شخصیتی روان‌رنجوری و با وجدان بودن توانستند نشانگان ضربه عشقی را پیش‌بینی کنند.

یکی دیگر از عواملی که به نظر می‌رسد در بروز نشانگان ضربه عشقی نقش داشته باشد، طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۴ است. مطابق نظر یانگ [۹] طرحواره‌های ناسازگار اولیه، به خاطر تجارب منفی دوران کودکی ایجاد می‌شود که بر شیوه تفکر، احساس و رفتار فرد در روابط صمیمانه بعدی و سایر جنبه‌های زندگی تأثیری گذارد. طرحواره‌های ناسازگار اولیه حاصل برآورده نشدن نیازهای اساسی در محیط‌های اولیه کودک در ارتباط با پدر و مادر است و این الگوهای ارتباطی بر روابط صمیمی بعدی افراد تأثیر می‌گذارند. بنابراین انتظار می‌رود افرادی که پس از پایان پذیرفتن رابطه‌ای صمیمی و عاشقانه با گذشت ماه‌ها همچنان از نشانگان بالینی مانند افسردگی و اضطراب رنج می‌برند، با افرادی که چنین تجربه‌ای را در زمان و با مشکلات کمتری سپری کرده‌اند، تفاوت‌هایی داشته باشند. شناسایی عوامل دخیل در این امر هم در پیش‌بینی بروز این مشکلات و هم در پیش‌گیری و درمان راه‌گشا است [۱۰]. طرحواره‌هایی که در کنار آمدن با رویدادهای اوایل زندگی به کار رفته‌اند، در برخورد با رویدادهای بعدی زندگی ناکارآمد و در بعضی اوقات ناسازگارانه هستند. بنابراین ممکن است بر روابط بعدی در زندگی اثر بگذارند و از توانایی فرد برای احساس رضایت در روابط عاشقانه جلوگیری کنند. پژوهش‌های چندی به بررسی رابطه میان طرحواره‌های ناسازگار اولیه با صمیمیت، نزدیکی، استحکام و سازگاری در روابط عشقی پرداخته‌اند و نشان داده‌اند طرحواره‌های ناسازگار اولیه با صمیمیت و سازگاری در روابط عاشقانه و زناشویی رابطه دارند. مک درموت در پژوهش خود نشان داد که طرحواره‌های بی‌اعتمادی / بدرفتاری، محرومیت هیجانی، استحقاق و خودانضباطی ناکافی رابطه معناداری با کاهش رضایت از روابط

2. Personality traits

3. HEXACO

4. Early maladaptive Schemas

5. Spiritual health

نسبت ۱۰ تا ۲۰ آزمودنی به ازای هر متغیر مشاهده‌شده را توصیه می‌کنند [۲۱]. بنابراین در پژوهش حاضر با در نظر گرفتن تعداد ۲۰ آزمودنی به ازای هر پارامتر، حجم نمونه ۴۸۰ نفر برآورد شد و با در نظر گرفتن احتمال ریزش نمونه ۸۱۲ نفر انتخاب شدند که بر اساس روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تعداد ۵۱۶ نفر دختر و ۲۹۶ نفر پسر بودند و در مرحله بعد دانشجویانی که بر اساس نمره برش ۲۰ از پرسش‌نامه ۱۰ سؤالی نشانگان ضربه عشق راس^۶ دارای نشانه‌های ضربه عشق بودند، انتخاب شدند. در نهایت ۵۰۰ نفر وارد فرایند پژوهش شدند ($n=500$) که از این تعداد ۳۲۵ نفر دختر و ۱۷۵ نفر پسر بودند.

این افراد مقیاس شخصیت هگزاکو، نسخه کوتاه مقیاس طرحواره یانگ و پرسش‌نامه بهزیستی معنوی را تکمیل کردند.

ملاک‌های ورود به پژوهش حاضر عبارت بودند از: حداقل ۳ ماه از تجربه شکست عاطفی شرکت‌کنندگان گذشته باشد، در رابطه عاطفی جدیدی قرار نداشته باشند، شکست عاطفی آن‌ها ناشی از طلاق و پایان رابطه زناشویی نباشد، دامنه سنی ۱۸ تا ۲۸ سال داشته باشند، سوءمصرف الکل و دارو و مواد نداشته باشند. ملاک‌های خروج از پژوهش عبارت بودند از: قرار گرفتن در رابطه عاطفی جدید، شکست عاطفی ناشی از طلاق، مصرف مواد مخدر و الکل، نمره پایین‌تر از ۲۰ از پرسش‌نامه نشانگان ضربه عشق راس^۶ به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی در اجرای مطالعه، تکمیل پرسش‌نامه‌ها بی‌نام و با کدگذاری انجام شد و محرمانه بودن پاسخ‌های آزمودنی‌ها رعایت شد و مشارکت‌کنندگان با آگاهی کامل در مطالعه شرکت کردند. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از مقیاس‌های زیر انجام شد.

مقیاس نشانگان ضربه عشق^۷

این مقیاس به وسیله راس برای سنجش شدت ضربه عشق تهیه شد و از ده ماده ۴ گزینه‌ای تشکیل شده است. نقطه برش این پرسش‌نامه ۲۰ در نظر گرفته می‌شود. در نمره‌گذاری گزینه‌های هر سؤال، به ترتیب نمره ۳ تا صفر گرفته می‌شود. فقط سؤال‌های ۱ و ۲ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند. بعد از امتیازدهی، جمع نمره‌ها به عنوان وضعیتی از نشانگان ضربه در نظر گرفته می‌شود. اگر نمره آزمودنی بین ۲۰ تا ۳۰ باشد این وضعیت به معنای تجربه جدی نشانگان ضربه عشق است و درخواست کمک از افراد حرفه‌ای و متخصص (مشاور و روان‌شناس یا روان‌پزشک) پیشنهاد می‌شود [۲۲]. ضریب همسانی درونی این پرسش‌نامه در نمونه‌ای از دانشجویان ایرانی ۰/۸۱ و ضریب اعتبار آن با روش بازآزمایی به فاصله یک هفته ۰/۸۳ به دست آمده است [۶].

نشان داد تمام افرادی که درمان کوتاه‌مدت تنظیم‌کننده اضطراب را به اتمام رساندند، در علائم خود از جمله افسردگی و عملکرد کلی بهبود معنی‌داری نشان دادند [۶].

با توجه به اهمیت آشنایی و رابطه عاطفی با جنس مخالف در اوایل بزرگسالی به عنوان مقدمه آغاز زندگی مشترک و با در نظر گرفتن این موضوع که گاهی این روابط تحت تأثیر طرحواره‌های دوران کودکی قرار گرفته و شکست عاطفی را به دنبال دارند و در نتیجه موجب مشکلات فردی و اجتماعی می‌شود، اهمیت این پژوهش بیش از پیش احساس می‌شود. بدیهی است یافته‌های این پژوهش می‌تواند در درک اینکه چگونه جوانان با مشکلات مربوط به شکست در رابطه کنار می‌آیند اثربخش باشد، به‌ویژه برای مشاوران و روان‌شناسان به منظور کمک به تقویت تاب‌آوری و تحمل جوانان در پاسخ به استرس حاصل از قطع رابطه مهم است. با استناد به مبانی نظری و یافته‌های پژوهشی که ذکر شد، و با توجه به نقص پژوهش‌های پیشین در بررسی روابط علی این متغیرها، رابطه ویژگی‌های شخصیتی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی با نشانگان ضربه عشق در قالب یک مدل علی مورد بررسی قرار گرفت. بنابراین سؤال اصلی پژوهش حاضر این بود که آیا مدل پیشنهادی مربوط به عوامل پیش‌بینی‌کننده نشانگان ضربه عشقی برازنده داده‌هاست؟

روش

پژوهش حاضر توصیفی و روش پژوهش، همبستگی است که در آن روابط بین متغیرها در قالب مدل علی مورد بررسی قرار گرفت. جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه دانشجویان دانشگاه‌های شهر تهران اعم از دولتی، آزاد، پیام نور و غیرانتفاعی بود که در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ مشغول به تحصیل بوده و دارای تجربه شکست عاطفی بوده‌اند. نمونه‌گیری به روش تصادفی خوشه‌ای انجام گرفت. بدین صورت که ابتدا دانشگاه‌های شهر تهران را برحسب منطقه جغرافیایی به پنج طبقه شمال، جنوب، مرکز، شرق و غرب تقسیم کردیم و سپس با بهره‌گیری از نمونه‌گیری تصادفی ساده، از هر منطقه چند دانشگاه انتخاب شد. از دانشگاه‌های شمال شهر تهران ۲۸۰ نفر، غرب ۱۲۰ نفر، شرق ۵۰ نفر، جنوب ۱۵۰ نفر و مرکز تهران ۲۱۲ نفر انتخاب شدند. سپس از هر دانشگاه چند دانشکده انتخاب و با مراجعه به دفتر آموزش هر دانشکده و بر اساس لیستی که در اختیار پژوهشگر قرار داده شد، به طور تصادفی کلاس‌ها انتخاب شدند و پرسش‌نامه ضربه عشق بر روی آنان اجرا شد.

در سال‌های اخیر، روش نسبت آزمودنی به پارامترهای برآوردشده در بین پژوهشگران با رویکرد الگویابی مورد استفاده قرار گرفته است. بر اساس این روش نسبت ۱:۵ آزمودنی‌ها به پارامترهای برآوردشده، حجم نمونه کوچک، نسبت ۱:۱۰ حجم نمونه مناسب و نسبت ۱:۲۰ حجم نمونه مطلوب را به وجود می‌آورد. برخی از پژوهشگران نسبت ۱۵ آزمودنی به ازای هر متغیر مشاهده‌شده و برخی دیگر

6. Rosse

7. Love Trauma Inventory (LTI)

مقیاس شخصیت هگزاکو^۸

خرده‌مقیاس ۰/۷۷ بود و برای نقشه زندگی ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۹ و ضریب بازآزمایی ۰/۸۶ به دست آمد. آن‌ها ضریب پایایی آلفای کرونباخ کلی این مقیاس را ۰/۹۱ گزارش کردند. همچنین این آزمون روایی هم‌گرایی قابل قبولی با آزمون‌های بهزیستی معنوی و کیفیت زندگی دارد. برای مثال میزان همبستگی این مقیاس با مقیاس افسردگی زونگ ۰/۴۲، با مقیاس سلامت عمومی ۰/۶۴ و مقیاس بهزیستی معنوی ۰/۶۲ به دست آمد [۱۶].

یافته‌ها

در پژوهش حاضر ۵۰۰ مشارکت‌کننده با اظهار شکست عشقی شرکت کرده بودند که میانگین سنی آن‌ها $52/4 \pm 15/23$ بود. در ادامه یافته‌های توصیفی و استنباطی بررسی می‌شوند. داده‌های جدول شماره ۱ گویای این است بالاترین میانگین متغیر طرحواره‌های ناسازگار مربوط به مؤلفه معیارهای سخت‌گیرانه، کمترین میانگین متغیر طرحواره‌های ناسازگار مربوط به مؤلفه وابستگی / بی‌کفایتی، بالاترین میانگین متغیر ویژگی‌های شخصیتی مربوط به مؤلفه با وجدان بودن، کمترین میانگین متغیر ویژگی‌های شخصیتی مربوط به مؤلفه تواضع، بالاترین میانگین متغیر بهزیستی معنوی مربوط به مؤلفه نقشه زندگی، کمترین میانگین متغیر بهزیستی معنوی به مؤلفه خودکارآمدی است.

نرمال بودن توزیع متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی با شدت نشانگان ضربه عشقی با استفاده از آزمون کولموگروف اسمیرنوف بررسی شده است. مطابق یافته‌های آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای همه متغیرها مورد مطالعه بیشتر از ۰/۰۵ است. بنابراین نتیجه آزمون برای هیچ‌یک از متغیرها معنی‌دار نیست و در نتیجه توزیع همه متغیرها نرمال است. بنابراین می‌توان از آزمون‌های پارامتریک برای آزمون فرضیه‌های پژوهش استفاده کرد.

مدل معادلات ساختاری برای سنجش روابط بین ویژگی‌های شخصیتی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی با شدت نشانگان ضربه عشقی استفاده شده است. مدل فرضیه اصلی در تصویرهای شماره ۱ و ۲ ارائه شده است. این مدل با اقتباس از برون‌داد نرم‌افزار لیزرل ترسیم شده است.

از آنجا که شاخص ریشه میانگین مجذورات تقریب برابر ۰/۴۳ است، مدل از برازندگی خوبی برخوردار است. سایر شاخص‌های نیکویی برازش نیز در بازه مورد قبول قرار گرفته‌اند که در جدول شماره ۲ آمده است.

بر اساس تصویرهای شماره ۱ و ۲ قدرت رابطه میان متغیر طرحواره‌های ناسازگار اولیه با نشانگان ضربه عشقی برابر ۰/۷۸ محاسبه شده است که نشان می‌دهد تأثیر مطلوب است. آماره t آزمون نیز ۸/۳۲ به دست آمده است که بزرگ‌تر از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۰/۰۵، یعنی ۱/۹۶ بوده و نشان می‌دهد

این مقیاس توسط لی و اشتون^۹ در سال ۲۰۰۴ ساخته شده و دارای ۱۰۰ سؤال است و شش بُعد صداقت تواضع، تهییج‌پذیری، برون‌گرایی، سازگار بودن، با وجدان بودن و گشودگی به تجربه را شامل می‌شود. نمره‌گذاری این پرسش‌نامه به صورت لیکرت است. به این صورت که دامنه نمرات بین ۱ الی ۵ از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم است. در مطالعه لی و اشتون آلفای کرونباخ برای تواضع فروتنی ۰/۹۲، تهییج‌پذیری ۰/۹۰، برون‌گرایی ۰/۹۲، سازگاری ۰/۸۹، با وجدان بودن ۰/۸۹ و گشودگی ۰/۹۰ به دست آمد [۲۳]. در ایران پایایی این پرسش‌نامه بین ۰/۸۵ تا ۰/۹۳ و با استفاده از چرخش واریماکس، عامل مربوطه را در محدوده ۰/۶۹ تا ۰/۹۸ و اعتبار پرسش‌نامه را بین ۰/۴۲ تا ۰/۷۹ به دست آمد [۸].

نسخه کوتاه مقیاس طرحواره یانگ^{۱۰}

این مقیاس که بر پایه مشاهدات تجربه‌شده توسط متخصصان بالینی ساخته شده است، ۷۵ گویه دارد که ۱۵ طرحواره ناسازگار اولیه را ارزیابی می‌کند. این ۱۵ طرحواره در پنج حوزه بریدگی و طرد، خودگردانی و عملکرد مختل، محدودیت‌های مختل، دیگر جهت‌مندی و گوش‌به‌زنگی بیش از حد / بازداری قرار می‌گیرند [۱۰]. والر^{۱۱} همسانی درونی مقیاس را ۰/۹۶ گزارش داد. به علاوه همسانی درونی برای تمامی خرده‌مقیاس‌ها بالاتر از ۰/۸۰ بود. پایایی بازآزمایی خرده‌مقیاس‌ها هم بین ۰/۵ تا ۰/۸۲ به دست آمد. در ایران آلفای کرونباخ نسخه فارسی این پرسش‌نامه ۰/۹۰-۰/۶۲ و ثبات درونی آن ۰/۹۴ به دست آمد [۱۰].

پرسش‌نامه بهزیستی معنوی^{۱۲}

این پرسش‌نامه توسط دالمن و همکاران [۲۴] ساخته شد و حاوی ۱۲ سؤال است شامل که دو زیرمقیاس خودکارآمدی و نقشه زندگی است. زیرمقیاس خودکارآمدی سؤالات ۱ تا ۶ و زیرمقیاس نقشه زندگی سؤالات ۷ تا ۱۱ را شامل می‌شود. نمره‌گذاری این پرسش‌نامه بر روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت انجام می‌شود. به طوری که از کاملاً مخالفم (نمره ۱) تا کاملاً موافقم (نمره ۵) متغیر است. این پرسش‌نامه فاقد نمره‌گذاری معکوس است. فری و همکاران [۲۵] در پژوهش خود به بررسی مشخصات روان‌سنجی این پرسش‌نامه پرداختند و برای بررسی پایایی این پرسش‌نامه از روش آلفای کرونباخ استفاده کردند. ضریب آلفای کرونباخ برای مقیاس خودکارآمدی ۰/۸۶ بود. در روش بازآزمایی، ضریب بازآزمایی به دست آمده برای این

8. HEXACO-PI-R
9. Lee & Ashton
10. Young Schema Questionnaire-Short Form (YSQ-SF)
11. Waller
12. Spirituality Index of Well-Being (SIWB)

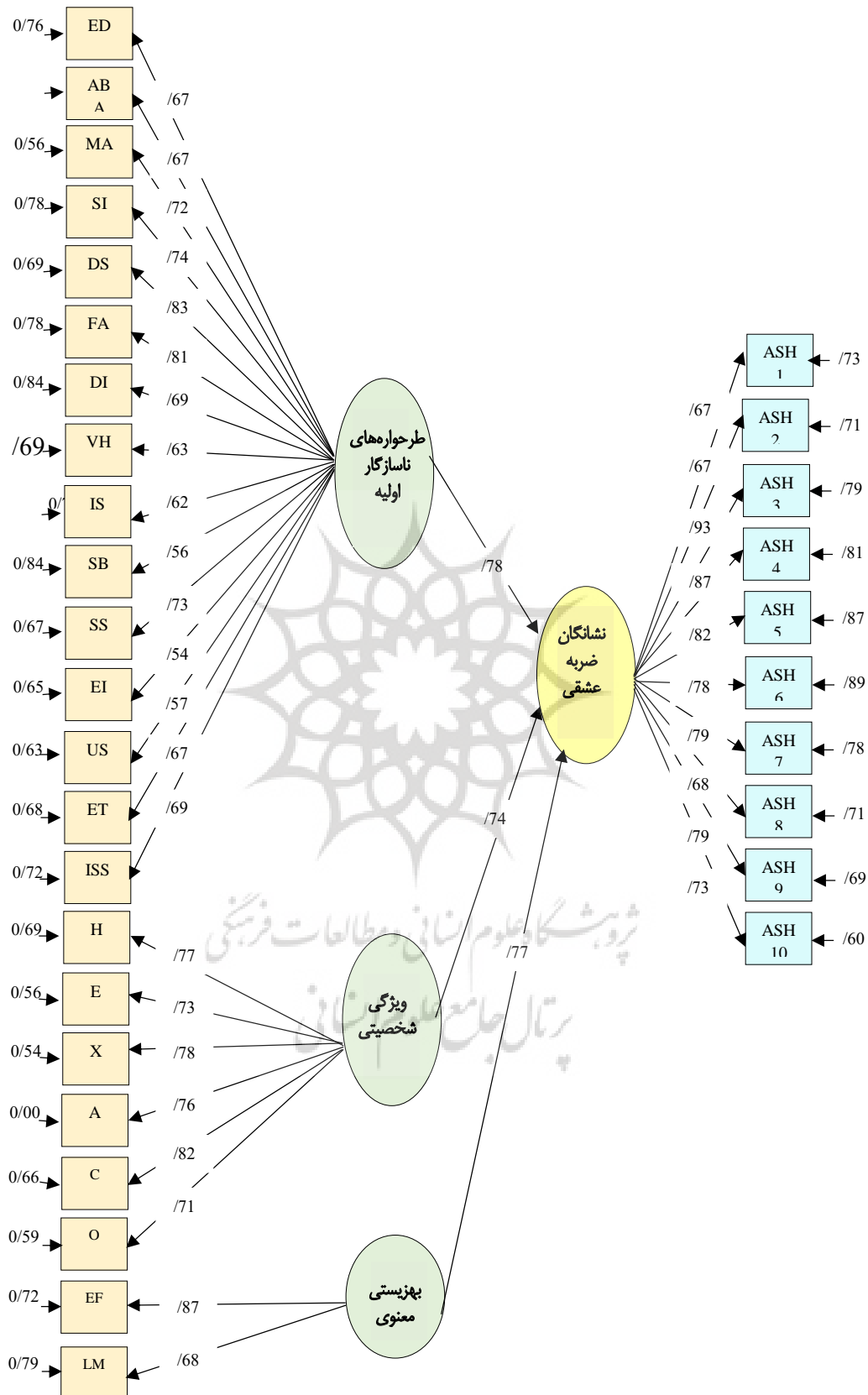
جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیرهای مورد مطالعه (n=۰۰۵)

متغیرها	میانگین±انحراف معیار
محرومیت هیجانی	۸۸۵/۶±۱۴/۰۷
رهاشده‌گی	۵۰۷/۵±۱۲/۸۹
بی‌اعتمادی رفتاری	۴۷۷/۶±۱۳/۱۲
انزوای اجتماعی بیگانگی	۲۲۷/۵±۱۰/۴۰
نقض و شرم	۵۶/۵±۱۳/۰۱
شکست	۳۴۵/۶±۱۱/۰۷
وابستگی / بی‌کفایتی	۶۳۸/۵±۹/۸۱
آسیب‌پذیری به ضرر با خطر	۷۴۵/۵±۱۱/۲۰
گرفتار	۵۴۱/۴±۱۱
اطاعت	۵۶۲/۵±۱۲/۹۴
ایثار	۸۴۰/۵±۱۸/۰۲
بازداری هیجانی	۶۲۷/۶±۱۳/۵۳
معیارهای سخت‌گیرانه	۱۲۱/۷±۱۸/۵۶
استحقاق	۶۳۷/۴±۱۱/۱۰
خویشترداری ناکافی	۵۴۹/۵±۱۲/۹۷
تواضع	۲۹۷/۱۷±۴۵/۵۹
هیجان‌پذیری	۲۳۵/۹±۵۵/۱۱
برون‌گرایی	۶۵۱/۱۰±۵۱/۷۷
سازگار بودن	۴۱۳/۷±۵۲/۵۸
با وجدان بودن	۵۶۹/۷±۵۳/۳۵
گشودگی به تجربه	۲۷۲/۸±۵۱/۷۷
خودکارآمدی	۹۰۵/۳±۱۸/۶۹
نقشه زندگی	۸۸۷/۳±۱۸/۸۱
شدت نشانگان ضربه عشقی	۹۰/۱۵±۱۵/۹۰

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

شخصیتی و نشانگان ضربه عشقی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. بر اساس **تصویرهای شماره ۱ و ۲** قدرت رابطه میان متغیر بهزیستی معنوی با نشانگان ضربه عشقی برابر ۰/۷۷- محاسبه شده است که نشان می‌دهد تأثیر مطلوب است. آماره t آزمون نیز ۸/۹۳- به دست آمده است که بزرگ‌تر از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۰/۰۵ یعنی ۱/۹۶ بوده و نشان می‌دهد همبستگی مشاهده شده معنادار است. بنابراین بین بهزیستی معنوی و نشانگان ضربه عشقی رابطه منفی و معناداری وجود دارد.

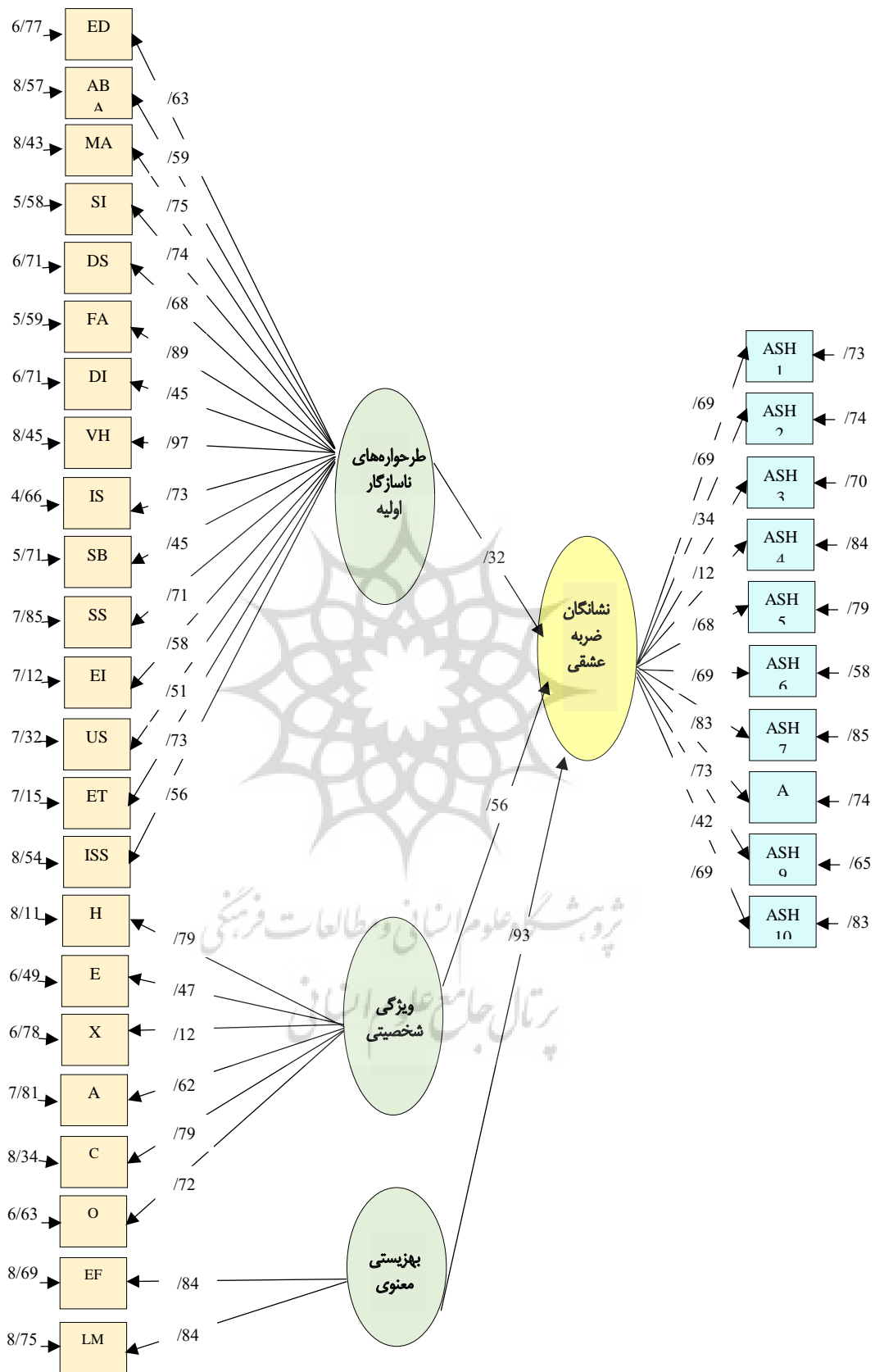
همبستگی مشاهده شده معنادار است. بنابراین بین طحاره‌های ناسازگار اولیه و نشانگان ضربه عشقی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بر اساس **تصویرهای شماره ۱ و ۲** قدرت رابطه میان متغیر ویژگی‌های شخصیتی با نشانگان ضربه عشقی برابر ۰/۷۴- محاسبه شده است که نشان می‌دهد تأثیر مطلوب است. آماره t آزمون نیز ۸/۵۶- به دست آمده است که بزرگ‌تر از مقدار بحرانی t در سطح خطای ۰/۰۵ یعنی ۱/۹۶ بوده و نشان می‌دهد همبستگی مشاهده شده معنادار است. بنابراین بین ویژگی‌های

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

تصویر ۱. نتایج تأیید مدل معادلات ساختاری

RAMSE = ۰/۰۴۳؛ P-value = ۰/۰۰۰۰؛ df = ۶۲۳؛ ۱۶۹۰/۲۴ = χ^2 دو

جدول ۲. شاخص‌های نیکویی برازش مدل ساختاری

شاخص برازندگی	RMSEA	GFI	AGFI	NFI	NNFI	IFI
مقادیر قابل قبول	< ۰/۱	< ۰/۹	< ۰/۹	< ۰/۹	< ۰/۹	۰-۱
مقادیر محاسبه شده	۰/۰۴۳	۰/۹۱	۰/۹۲	۰/۹۵	۰/۹۴	۰/۹۷

مجله روان‌پزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران

بحث

در عشق رمانتیک، این افراد می‌توانند پیامدهای منفی ناشی از جدایی را کنترل کنند [۱۶].

پیرامون رابطه منفی تواضع / صداقت با نشانگان ضربه عشقی می‌توان گفت این یافته با پژوهش فهیمی و همکاران [۸] همسوست که نشان دادند عامل تواضع / صداقت در افراد دچار شکست عاطفی با نشانگان بالینی بالاتر از افراد بدون نشانگان بالینی است. تواضع / صداقت، عاملی است که با صداقت، بی‌طرفی، خلوص، فروتنی و نبودن حرص و طمع در ساختار شخصیت مرتبط است. این عامل با اصطلاحاتی چون صادق، منصف، فروتن، و بی‌ادعا مشخص شده است و از نظر محتوایی صفاتی چون راستگویی و انصاف (که نشانه صداقت است) و صفاتی چون فقدان خودنمایی و فقدان حرص (که نشانه فروتنی است) را شامل می‌شود. در تبیین این یافته می‌توان گفت تواضع / صداقت حاکی از وجود اراده در فرد برای همکاری سالم با دیگران است. در صورتی که فرصت بهره‌کشی، سوءاستفاده و لطمه زدن به دیگران وجود داشته باشد. افرادی با نمره بالا در این فاکتور شخصیتی با اینکه برای خود حق پیشرفت و رشد جایگاه اجتماعی را محفوظ می‌دانند، اما از رفتارهای دغل‌کارانه به قصد بهره‌کشی از دیگران پرهیز می‌کنند. در مقابل افرادی که در فاکتور تواضع / صداقت نمره پایین می‌گیرند به رفتارهایی از قبیل بهره‌کشی از دیگران، دغل‌کاری و فریب در جهت منافع شخصی، انگیزه بالا برای کسب ثروت و تمایل بالا برای قانون‌شکنی مبتلا هستند [۲۲].

نتیجه پژوهش حاضر نشان داد طرحواره‌های ایثار و رهاشدگی / بی‌ثباتی شدت نشانگان ضربه عشقی را پیش‌بینی می‌کنند. این یافته با نتایج پژوهش کاراتزیاس و همکاران [۱۸] همسوست. طرحواره‌های ناسازگار اولیه به عنوان باورهای بنیادین و زیربنایی، نقش مهمی در تعبیر و تفسیر رویدادهای زندگی هر فرد دارند، به عبارت دیگر افراد دنیا به تجارب زندگی خودشان از چشم‌انداز طرحواره می‌نگرند. نگاهی به طرحواره‌های قرارگرفته در این حوزه می‌تواند تبیین‌های سودمندی را ممکن کند. حوزه دیگر جهت‌مندی که با دو طرحواره اصلی اطاعت و ایثار مشخص می‌شود بازتابی از یک منبع کنترل بیرونی در فرد دچار نشانگان ضربه عشق است. ممکن است این دو طرحواره با نادیده‌انگاری نیازهای هیجانی فرد و تمرکز بر کسب رضایت دیگران فرد را دچار مشکل کنند. به‌ویژه اینکه یکی از تبعات مهم طرحواره ایثار این است که فرد سعی می‌کند تا به هر صورت و شکل رابطه را

هدف پژوهش حاضر ارائه مدلی برای پیش‌بینی نشانگان ضربه عشقی در دانشجویان دختر و پسر بر اساس ویژگی‌های شخصیتی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی بود. یافته‌های پژوهشی مربوط به بررسی این هدف، بیانگر این است که مدل پیشنهادی مربوط به عوامل پیش‌بینی‌کننده نشانگان ضربه عشقی برازنده داده‌هاست و ویژگی‌های شخصیتی، طرحواره‌های ناسازگار اولیه و بهزیستی معنوی، نشانگان ضربه عشقی را پیش‌بینی می‌کنند و متغیرهای برون‌گرایی، هیجان‌پذیری، تواضع / صداقت، ایثار، رهاشدگی / بی‌ثباتی و نقشه زندگی بهترین پیش‌بینی‌کننده‌های شدت نشانگان ضربه عشقی هستند.

نتیجه پژوهش حاضر نشان داد برون‌گرایی، هیجان‌پذیری و تواضع / صداقت شدت نشانگان ضربه عشقی را پیش‌بینی می‌کنند. لطفی و سعادت‌ی شامیر [۱۶] نیز در مطالعه خود نشان دادند بین ویژگی‌های برون‌گرایی / درون‌گرایی با شکست عاطفی رابطه منفی و معناداری وجود دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد برون‌گرا با ویژگی‌هایی همچون صمیمیت، قاطع بودن، فعالیت هیجان‌خواهانه و هیجانان مثبت، مردم‌آمیزی، اعتمادبه‌نفس و ابراز هیجانان و احساسات شناخته می‌شوند. این مجموعه ویژگی‌ها بر جذابیت فرد می‌افزاید و در صورت تجربه رابطه عاطفی و عاشقانه، کمتر با شکست و آسیب مواجه می‌شوند. چنین افرادی اگر هم در رابطه‌ای منجر به شکست قرار گیرند، می‌توانند با تکیه بر سرمایه‌های روان‌شناختی و نقاط قوت، هرگونه تنش و آسیب را حل‌وفصل کنند. ویژگی شخصیتی برون‌گرایی موجب می‌شود فرد روابط بین‌فردی محکم‌تری با دیگران ایجاد کند. علاوه بر این، افراد برون‌گرا غالباً سطوح بالایی از صمیمیت، ثبات و رضایتمندی در روابط نزدیک را تجربه می‌کنند و در محیط خود احساس امنیت بیشتری دارند. این ویژگی باعث می‌شود تا این افراد در جست‌وجوی روابط گرم و صمیمانه باشند و سبک دلبستگی ایمن و ارتباط نزدیک را تجربه کنند. این افراد بیشتر از اینکه به شریک رابطه خود وابسته شوند، دلبستگی به او را در رابطه تجربه می‌کنند و کمتر دچار شکست در رابطه می‌شوند. از سویی دیگر، افراد با برون‌گرایی بالا، پرجرئت، فعال، سخنگو و اجتماعی هستند. در برون‌گرایی میل به جمع‌گرایی و هیجانان مثبت وجود دارد و این افراد روابط با کیفیت بالا را تجربه می‌کنند. بنابراین می‌توان گفت حتی در صورت جدایی

زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد، مربوط است. بنابراین افراد با برخورداری از خودکارآمدی بالا می‌توانند سطح عملکرد خود را در روابط بین‌فردی کنترل و تنظیم کنند و در صورت مواجهه با نشانگان ضربه‌عشقی نیز عملکرد آن‌ها تحت تأثیر هیجانات منفی و آسیب قرار نم‌گیرد.

نتیجه‌گیری

در یک چشم‌انداز جامع از نتایج پژوهش حاضر می‌توان این‌گونه جمع‌بندی کرد که افراد با ویژگی‌های شخصیتی تواضع / صداقت و برون‌گرایی پایین و هیجان‌پذیری بالا افراد با طرحواره‌های رهاشدگی، محرومیت هیجانی، معیارهای سخت‌گیرانه، شکست و خود تحول‌نا یافته / گرفتاری و همچنین افراد با بهزیستی معنوی پایین نسبت به نشانگان ضربه‌عشقی آسیب‌پذیرترند. این یافته همسو با مبانی نظری مطرح‌شده در مدل دالمن و همکاران [۲۴] بوده است که پیرامون بهزیستی معنوی و با معرفی دو مؤلفه نقشه زندگی و خودکارآمدی مطرح شد و از متغیر بهزیستی معنوی حمایت می‌کند. نتایج مطالعه حاضر همچنین از مدل راس [۲۰] که پیرامون نشانگان ضربه‌عشق مطرح شد و مدل طرحواره یانگ [۹] حمایت می‌کند.

این مطالعه با محدودیت‌هایی همراه بود به عنوان مثال ضرورت در دسترس بودن آزمودنی‌ها باعث شد که فقط دانشجویان دانشگاه‌های شهر تهران مورد مطالعه قرار بگیرند. بنابراین تعمیم نتایج حاصل به سایر شهرها بهتر است با احتیاط صورت گیرد. از طرفی با توجه به اینکه محرومیت هیجانی نشانگان ضربه‌عشقی را پیش‌بینی می‌کند و این طرحواره در حوزه طرد و بریدگی قرار دارد، پیشنهاد می‌شود آموزش‌های لازم در جهت ایجاد دلبستگی‌های ایمن و رضایت‌بخش با دیگران ارائه شود. این آموزش‌ها می‌تواند علاوه بر اینکه در سطح مدارس و دانشگاه‌ها ارائه می‌شود، از والدین و به واسطه شناخت شیوه‌های معیوب فرزندپروری و اصلاح آن‌ها شروع شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این مقاله مورد تایید کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن مورد تایید قرار گرفته است (کد اخلاق: IR.IAU.TON.REC.1399.015). اصول اخلاقی تماماً در این مقاله رعایت شده است. شرکت کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. همچنین همه شرکت کنندگان در جریان روند پژوهش بودند. اطلاعات آن‌ها محرمانه نگه داشته شد.

حامی مالی

این مقاله مستخرج از رساله دکتری نویسنده اول در گروه

تداوم دهد. از طرفی افرادی که طرحواره رهاشدگی / بی‌ثباتی فعالی دارند اعتقاد دارند روابطشان با افراد مهم زندگی ثابت ندارد و مورد طرد قرار می‌گیرند. این الگوی هیجانی و شناختی ناکارآمد زیربنای اختلالاتی همچون اضطراب، افسردگی، و سایر نشانگان ضربه‌عشقی قرار می‌گیرد. از این رو، به نظر می‌رسد با کاهش متغیر ایثار، متغیر شدت نشانگان ضربه‌عشقی افزایش و با افزایش متغیر رهاشدگی / بی‌ثباتی، متغیر شدت نشانگان ضربه‌عشقی افزایش پیدا کند.

پیرامون رابطه بین عوامل معنوی و سلامت مذهبی با طلاق عاطفی می‌توان به پژوهش‌های کریمی پورزراع و همکاران [۲۶] و فوجی و نادری [۲۷] اشاره کرد که به نوعی نتیجه مطالعه حاضر را تأیید می‌کنند. همچنین در مطالعه حاضر بین هر دو مؤلفه بهزیستی معنوی (نقشه زندگی و خودکارآمدی) با نشانگان ضربه‌عشقی، رابطه منفی و معناداری یافت شد. در تبیین این یافته می‌توان گفت درک ما از معنویت در زمینه وضعیت سلامتی مطلوب و بهزیستی به صورت نقشه زندگی متجانس و معنادار و عقاید خودکارآمدی عملکردی مفهوم‌پردازی می‌شود که به طور همزمان عامل شخصی را برمی‌انگیزد. عقاید عامل، به دیدگاه شخصی فرد به عنوان عضوی فعال اشاره دارد که دوره زندگی خودش را به واسطه انتخاب‌ها و اعمالی که اتخاذ می‌کند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برایش ایجاد می‌کند، می‌سازد [۲۸]. نقشه زندگی، روشی برای بودن و تجربه کردن است که با آگاهی یافتن از یک بُعد غیرمادی به وجود می‌آید و ارزش‌های قابل تشخیص، آن را معین می‌کند. نقشه زندگی نوعی جهان‌بینی نسبت به زندگی است که در آن فرد خود را دارای قابلیت درک و اداره زندگی تصور می‌کند که می‌تواند هر آنچه که می‌خواهد در کنترل گیرد. نقشه زندگی واسطه بین معنویت و بهزیستی ذهنی، خودارزیابی مثبتی و رضایت‌مندی از زندگی و رابطه است. معنویت خود یک سپر حفاظتی قوی در پیش‌گیری از تنش‌های روانی است و عامل حیات‌بخش بشر در دنیای پرتنش امروزی است و به عنوان یک منبع اجتماعی و روان‌شناختی در مقابله با استرس ظاهر می‌شود. از سویی دیگر خودکارآمدی، تخمین کلی فرد از توانایی خود برای تأثیر گذاشتن بر عملکردهای ضروری در دست‌یابی به شرایط است [۲۹]. در نظریه باندورا منظور از خودکارآمدی شخصی احساس‌های شایستگی، کفایت و قابلیت در کنار آمدن با زندگی است. همچنین باندورا خودکارآمدی را میزان ادراک ما از درجه کنترلی که بر زندگی‌مان داریم و توانایی‌های یک فرد برای سازمان‌دهی کردن و عملی کردن مسیرهای عملی موردنیاز در مدیریت شرایط آینده تعریف می‌کند. به نظر باندورا سطح انگیزش، شرایط عاطفی و عملکردهای اشخاص براساس آنچه که آنان باور دارند، شکل می‌گیرد تا بر اساس آنچه واقعاً درست است. سازه خودکارآمدی در باورهای افراد در مورد قابلیت‌های خودشان برای اعمال کنترل، به سطح عملکردشان و به رویدادهایی که

روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد
تنکابن، تنکابن است.

مشارکت‌نویسندگان

این تحقیق هیچ‌گونه کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در
بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرد.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

References

- [1] Harvey JH, Miller ED. Loss and trauma: General and close relationship perspectives. New York: Brunner-Routledge; 2000. https://www.google.com/books/edition/Loss_and_Trauma/MlqhiULWBIsC?hl=en&gbpv=1&dq=Loss+and+trauma:+General+and+close+relationship+perspective&printsec=frontcover
- [2] Baker TR. romantic dissolution and social support during adolescents' transition to college [MA. thesis]. Bowling Green: Bowling Green State University; 2006. https://etd.ohiolink.edu/apex-prod/rws_etd/send_file/send?accession=bgisu1137954382&disposition=inline
- [3] Poursharifi H, Peyravi H, Taramian F, Zarani F, Waqar M. [Investigating the Mental Health of New Entrance Students of the Academic Year of 2004-2005 Universities Covered by the Ministry of Science, Research and Technology (Persian)]. Paper Presented at: Second National Seminar on Students' Mental Health. 2005; Tehran, Iran.
- [4] Yousefi Z, Abedi MR. [The efficacy examination of healthy relationship instructing with social learning perspective instructing on increasing awareness about boys and abusive relationships among girls (Persian)]. Journal of Mental Health Principles. 2007; 9(35-36):153-60. <https://www.sid.ir/fa/Journal/ViewPaper.aspx?ID=74588>
- [5] Nikoo Ghazinejad N, Asayesh MH, Bahonar F. [Explanation of cognitive reactions in girls with love trauma syndrome: A phenomenological study (Persian)]. Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal. 2020; 9(1):97-106. [DOR:20.1001.1.2383353.1399.9.1.13.6]
- [6] Dehghani M, Atef-Vahid MK, Gharraee B. Efficacy of short-term anxiety regulating psychotherapy on love trauma syndrome. Iranian Journal of Psychiatry and Behavioral Science. 2011; 5(2):18-25. [PMID] [PMCID]
- [7] Yousefi R, Adhamahian E, Afnghlmhamane K. [The role of early maladaptive schemas, personality traits and attachment styles in prediction symptoms of female students love trauma syndrome (Persian)]. Quarterly Journal of Women's Studies Sociological and Psychological. 2017; 14(3):171-90. [DOI:10.22051/JWSPS.2016.2559]
- [8] Fahimi S, Azimi Z, Akbari E, Amiri Pichakolaei A, Poursharifi H. [Predicting clinical syndrome in students with emotional breakdown experience based on personality structures: The moderating role of perceived social support (Persian)]. Journal of Knowledge and Health. 2014; 9(4):46-59. [DOI:10.22100/jkh.v9i4.397]
- [9] Young JE. Cognitive therapy for personality disorders: A schema-focused approach. Sarasota: Professional Resource Press; 1994. https://www.google.com/books/edition/_/IQ7FQgAA CAAJ?hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwjGs6O21_T0AhV2SPEDH-f5zCZ4Qre8FegQICRAD
- [10] Akbari E, Mahmoud Aliloo M, Khanjani Z, Poursharifi H, Fahimi S, Amiri Pichakolaei A, et al. [Early maladaptive schemas and parenting styles of students who have failed in love with and without the clinical syndrome (Persian)]. Iranian Journal of Psychiatry & Clinical Psychology. 2012; 18(3):184-94. <http://ijpcp.iuums.ac.ir/article-1-1885-en.html>
- [11] McDermott N. Early maladaptive schemas, attachment, negative affect and relationship satisfaction [MA. thesis]. Glassboro: Rowan University; 2008. <https://rdw.rowan.edu/etd/738/>
- [12] Bryant-Davis T, Wong EC. Faith to move mountains: Religious coping, spirituality, and interpersonal trauma recovery. American Psychologist. 2013; 68(8):675-84. [DOI:10.1037/a0034380] [PMID]
- [13] Bolhari J, Nazi,ri G, Zamanian S. [Effectiveness of spiritual group therapy in reducing depression, anxiety, and stress of women with breast cancer (Persian)]. Journal of Women and Sociology. 2012; 3(9):87-117. [DOR:20.1001.1.20088566.1391.3.9.5.9]
- [14] Karren KJ, Smith L, Gordon KJ. Mind/body health: The effects of attitudes, emotions, and relationships. London: Pearson Education; 2013. https://www.google.com/books/edition/Mind_Body_Health/SRitAAAAQBAJ?hl=en
- [15] West, W. Psychotherapy & spirituality : Crossing the line between therapy and religion. London: SAGE Publications; 2000. https://www.google.com/books/edition/Psychotherapy_Spirituality/0GI4xLiua8C?hl=en&gbpv=0
- [16] Mesbahi E, AmiriMajd M, Ghamari M, Bazazian S. [Presenting a model for predicting love blight syndrome in students based on personality traits, initial maladaptive schemas and the quality of attachment relationships (Persian)]. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology. 2019; 25(1):42-55. [DOI:10.32598/ijpcp.25.1.42]
- [17] Lotfi N, Sa'atati Shamir A. [Investigating the relationship between personality traits and attachment styles with emotional failure (Persian)]. Clinical Psychology Research and Consulting. 2016; 6(1):98-112. [DOI:10.22067/IJAP.V6i1.55922]
- [18] Karatzias T, Jowett S, Begley A, Deas S. Early maladaptive schemas in adult survivors of interpersonal trauma: Foundations for a cognitive theory of psychopathology. European Journal of Psychotraumatology. 2016; 7:30713. [DOI:10.3402/ejpt.v7.30713] [PMID] [PMCID]
- [19] Fardis M. Expression and regulation of emotions in romantic relationships [PhD dissertation]. Missoula: The University of Montana; 2007. <https://scholarworks.umt.edu/etd/423/>
- [20] Gaine, S. Rustaei Z. [The Relationship between Post-Traumatic Growth and the Meaning of Life with Depression Symptoms of Emotional trauma (Persian)]. Paper Presented at: First International Conference on Development and Promotion of Humanities in Society. 1 June 2017; Tehran, Iran. <https://civilica.com/doc/653197/>
- [21] Schumacker RE, Lomax RG. A Beginner's guide to structural equation modeling (4th ed). New York: Routledge; 2016. [DOI:10.4324/9781315749105]
- [22] Rosse RB. The love trauma syndrome: free yourself from the pain of a broken heart. Paris: Hachette Books; 2007. https://www.google.com/books/edition/_/AwX8PSIXlg0C?hl=en&a=X&ved=2ahUKEwigkMLK3_T0AhVj8rsIHbeYBCEQre8Feg-QIDhAG
- [23] Lee K, Ashton MC. Psychometric properties of the HEXACO personality inventory. Multivariate Behavioral Research. 2004; 39(2):329-58. [DOI:10.1207/s15327906mbr3902_8] [PMID]
- [24] Daaleman TP, Frey BB, Wallace D, Studenski SA. Spirituality index of well-being scale: Development and testing of a new measure. The Journal of Family Practice. 2002; 51(11):952. [PMID]
- [25] Frey BB, Daaleman TP, Peyton V. Measuring a dimension of spirituality for health research: Validity of the spirituality index of well-being. Research on Aging. 2005; 27(5):556-77. [DOI:10.1177/0164027505277847]

- [26] Karimi Pourzar F, Jokar Kamalabadi M, Hosseini FS. [Predicting the emotional divorce by the emotional intelligence and spiritual health among married people in the city of Boushehr (Persian)]. *The Islamic Journal of Women and Family*. 2017; 5(9):93-112. http://pzk.journals.miu.ac.ir/article_1055.html
- [27] Fuji A, Naderi F. [Relationship of social skills and religious beliefs with emotional divorce on client women referring to Ahvaz psychological consultant centers (Persian)]. *Journal of Women and Culture*. 2016; 8(27):23-36. https://jwc.iauhvaz.ac.ir/article_523931.html?lang=en
- [28] Bandura A. *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: Freeman; 1997. https://www.google.com/books/edition/_/csQ4jwEACAAJ?hl=en&sa=X&ved=2ahUKEwjZyfKL4_T0A-hUNgf0HHZQoD0wQre8FegQICRAG
- [29] Murphy SE, Johnson SK. Leadership and leader developmental self-efficacy: Their role in enhancing leader development efforts. *New Directions for Student Leadership*. 2016; 2016(149):73-84. [DOI:10.1002/yd.20163] [PMID]

This Page Intentionally Left Blank

پرویشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی